

**Odbor právní
a Krajský živnostenský úřad**
oddělení státního občanství a přestupků

DATUM
16.12.2019

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA
Mgr. Durďáková Blanka

ČÍSLO JEDNACÍ
KUZL/32807/2019

SPIS. ZNAČKA
KUSP/32807/2019/PŽÚ/Du

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor právní a Krajský živnostenský úřad (dále jen „krajský úřad“), jako orgán věcně a místně příslušný podle § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a § 169 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl o návrhu **obce Mysločovice, Mysločovice 21, 763 01 Mysločovice, IČO: 00284211** (dále jen „navrhovatel“), zastoupené Mgr. Miloslavem Jančíkem, advokátem se sídlem Zlín, B. Němcové 432, na zaplacení pohledávky v částce 87.146,64 Kč s příslušenstvím, kterou požaduje po obci **Lehotice, Lehotice 100, 687 52 Míškovice u Holešova, IČ 00287407** (dále jen „odpůrce“), takto:

I.

Podle ustanovení § 141 odst. 7 správního řádu se návrhu navrhovatele na úhradu poměrné částky nákladů školských zařízení ve společném školském obvodu částečně vyhovuje v částce 69.357,76 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % z částky 69.357,76 Kč za dobu od 8. 3. 2018 do zaplacení.

II.

Ve zbývajících částech se návrh navrhovatele zamítá.

III.

Podle § 141 odst. 11 a § 79 odst. 2 správního řádu je odpůrce povinen zaplatit navrhovateli náhradu nákladů řízení ve výši 3.724,86 Kč, a to do 3 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí k rukám Mgr. Miloslava Jančíka, advokáta se sídlem Zlín, B. Němcové 432.

Odůvodnění:

I. Předmět a průběh řízení, podklady, ze kterých krajský úřad vycházel

Krajský úřad obdržel dne 22. 5. 2019 od Okresního soudu v Kroměříži podstatný obsah spisu předmětného sporu sp. zn. 7 C 288/2018 k dalšímu vedení. Prvotní návrh na rozhodnutí sporu byl navrhovatelem směřován právě k Okresnímu soudu v Kroměříži, který ve věci rozhodl dne 26. 10. 2018 vydáním elektronického platebního rozkazu. Tento byl napaden odpůrcem odpozem, v důsledku čehož došlo k jeho zrušení. Usnesením Okresního soudu v Kroměříži ze dne 3. 1. 2019 bylo řízení zastaveno s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Krajskému úřadu Zlínského kraje s odkazem na ustanovení § 169 odst. 1

písm. b) správního řádu. Proti tomuto usnesení podal navrhovatel odvolání ke Krajskému soudu v Brně, který usnesením ze dne 28. 3. 2019, č. j. 59 Co 57/2019-30 rozhodnutí Okresního soudu v Kroměříži potvrdil.

Předmětem sporu mezi stranami je uhrazení příspěvku na školská zařízení sloužící škole ve společném školském obvodu.

Svůj požadavek navrhovatel odůvodnil tím, že byla mezi ním a odpůrcem dne 30. 12. 2013 uzavřena dohoda o vytvoření společného školského obvodu. Na základě zákonného nároku podle § 180 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“) vystavil navrhovatel odpůrci fakturu na zaplacení příspěvku na školská zařízení sloužící škole ve společném obvodu.

Krajský úřad přípisem ze dne 3. 7. 2019 vyrozuměl účastníky řízení (tj. navrhovatele a odpůrce) o zahájení řízení s poučením o právech a povinnostech. Účastníci řízení byli současně poučeni o tom, že se mohou ve stanovené lhůtě seznámit s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Odpůrce navrhl, aby byly ze strany navrhovatele doloženy podklady prokazující oprávněnost jeho nároku, a to rozpis výdajů a výnosů školských zařízení za rok 2017. Tyto krajský úřad obdržel dne 28. 8. 2019, přičemž je následně zaslal k vyjádření odpůrci. Jeho vyjádření bylo krajskému úřadu doručeno dne 23. 10. 2019. Poté byla navrhovateli i odpůrci krajským úřadem zaslána výzva ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu k seznámení se s poklady rozhodnutí a vyjádření se k nim. Jak navrhovatel, tak i odpůrce svého práva využili. Odpůrce při vyjádření se k pokladům rozhodnutí přímo u krajského úřadu dne 6. 11. 2019 uvedl, že navrhovatelem jim byla vždy zaslána jen faktura a k tomu dvě tabulky, kdy faktura chodila od zřizovatele, tedy navrhovatele, a vyžádaný rozpis (náklady a výnosy) od školy. Navrhovatel ve svém písemném vyjádření ze dne 15. 11. 2019 setrval na svém požadavku, aby byla odpůrci uložena povinnost uhradit mu částku 87.146,64 Kč s příslušenstvím, jakož i povinnost uhradit mu na nákladech řízení částku 7.292 Kč.

Krajský úřad k této rekapitulační části odůvodnění podotýká, že z důvodu procesní ekonomie zde neuvádí doslovný obsah jednotlivých podání, neboť všem účastníkům bylo umožněno se s veškerými podklady rozhodnutí seznámit a krajský úřad tudíž vychází z toho, že jejich obsah je jim znám a navíc to vyplývá i z níže uvedeného.

II. Řešení ostatních procesních otázek

a. Vymezení odůvodnění rozhodnutí ve vztahu k předmětu řízení

Předmět tohoto sporného řízení je určen návrhem navrhovatele, jehož obsahem je krajský úřad jako příslušný správní orgán vázán a může se zabývat jen otázkami a skutečnostmi, které jsou součástí předmětu řízení nebo s ním bezprostředně souvisí. Předmětem návrhu je požadavek navrhovatele, aby mu odpůrce uhradil náklady školského zařízení školní jídelny a školní družiny ve výši 87.146,64 Kč za rok 2017 s příslušenstvím a náklady řízení.

Svůj nárok dovozuje navrhovatel z veřejnoprávní smlouvy o vytvoření společného školského obvodu a z ustanovení § 180 odst. 1 věta za středníkem školského zákona.

b. Pravomoc krajského úřadu vést toto řízení

Podle § 141 odst. 1 správního řádu řeší ve sporném řízení správní orgán spory z veřejnoprávních smluv.

Podle § 160 odst. 1 správního řádu mohou stát, veřejnoprávní korporace, jiné právnické osoby zřízené zákonem a právnické a fyzické osoby, pokud vykonávají zákonem

nebo na základě zákona svěřenou působnost v oblasti veřejné správy, za účelem plnění svých úkolů vzájemně uzavírat veřejnoprávní smlouvy.

Podle § 160 odst. 6 správního řádu mohou územní samosprávné celky vzájemně uzavírat veřejnoprávní smlouvy týkající se plnění úkolů vyplývajících z jejich samostatné působnosti při výkonu veřejné moci, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.

Podle § 169 odst. 1 písm. b) správního řádu rozhoduje spory z veřejnoprávních smluv příslušný krajský úřad, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 a jsou-li smluvními stranami obce, které nejsou obcemi s rozšířenou působností.

Podle § 178 odst. 2 písm. c) školského zákona dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.

Dále bylo zvláštním senátem Nejvyššího správního soudu č. j. Konf 10/2015 judikováno: *„Sporem z veřejnoprávní smlouvy ve smyslu § 169 odst. 1 správního řádu je nutno rozumět podstatně širší okruh nároků svou povahou a podstatou veřejnoprávních než pouze okruh nároků vyplývajících z konkrétního ujednání o plnění obsaženého v platné veřejnoprávní smlouvě. Vedle práv a povinností plynoucích ze smlouvy samotné může jít i o práva a povinnosti – striktně vzato – povahy mimosmluvní. V tomto smyslu je i v oblasti veřejnoprávních smluv představitelná veřejnoprávní obdoba nároků, jakými jsou v oblasti soukromého práva nárok na vydání bezdůvodného obohacení či nárok na náhradu škody. Druhý z uvedených nároků však nelze směřovat s nároky podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.“*

Z uvedeného plyne, že předmětem sporu z veřejnoprávní smlouvy nejsou jen práva, která přímo plynou ze smluvních ujednání, tedy která jsou explicitně ve smlouvě uvedena, ale že jako předmět sporu z veřejnoprávní smlouvy je třeba vnímat širší okruh nároků, které souvisí s veřejnoprávní smlouvou.

V tomto případě je nutné nahlížet na nárok vyplývající z § 180 odst. 1 věty za středníkem školského zákona jako na nárok z veřejnoprávní smlouvy, protože slovy Krajského soudu v Brně: *„požadované plnění je veřejnoprávním institutem, který je ze zákona kogentní součástí smlouvy o založení společného školského obvodu“*. Navrhovatel tedy uplatnil vůči odpůrci nárok vycházející z právních vztahů založených na základě veřejného práva a vyplývajících z veřejnoprávní smlouvy.

S ohledem na citovanou legislativu i judikaturu je krajský úřad příslušným k rozhodnutí daného správního sporu ve smyslu ustanovení § 169 odst. 1 písm. b) správního řádu.

III. Odůvodnění rozhodnutí o návrhu

Z obsahu spisu, který byl krajskému úřadu doručen, vyplývá, že v průběhu řízení před soudy prvního a druhého stupně činili účastníci postupně svá jednotlivá vyjádření, ze kterých ve vztahu k předmětu řízení vyplývají následující skutečnosti, které jsou rozhodné k posouzení důvodnosti návrhu a o kterých není mezi hlavními účastníky sporu:

1. Navrhovatel s odpůrcem a dalšími čtyřmi obcemi uzavřel dne 30. 12. 2013 dohodu o vytvoření společného školského obvodu. K uzavření této veřejnoprávní smlouvy došlo na základě ustanovení § 46 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a § 178 odst. 2 písm. c) školského zákona.

2. Na základě zmíněné dohody obce, které jsou jejími smluvními stranami, přijaly obecně závazné vyhlášky, kterými stanovily části společného školského obvodu. Navrhovatel schválil obecně závaznou vyhlášku č. 2/2013 dne 2. 12. 2013 na jednání Zastupitelstva obce Mysločovice s číslem usnesení XLIII/2013. Účinnost této obecně závazné vyhlášky byla stanovena na 1. 1. 2014.

3. V dohodě o vytvoření společného školského obvodu není žádná zmínka o způsobu nebo podmínkách úhrady výdajů školských zařízení obcemi podle poměrného počtu žáků ve smyslu § 180 odst. 1 věta za středníkem školského zákona. V tomto případě vzniká povinnost k uhrazení výdajů školských zařízení poměrně podle počtu žáků ve škole s trvalým pobytem v jednotlivých obcích, které spadají do společného školského obvodu, přímo ze zákona.

4. Odpůrci byla doručena faktura č. 12-200-00020 ze dne 21. 2. 2018 znějící na částku 87 146,64 Kč (26 990,33 Kč příspěvek na školní družinu a 60 156,31 příspěvek na školní jídelnu), splatná dne 7. 3. 2018, kterou navrhovatel dle výše zmíněné dohody o vytvoření společného školského obvodu vyúčtoval odpůrci příspěvek na školská zařízení Základní školy a mateřské školy Mysločovice, příspěvkové organizace.

Pravidla pro dokazování ve sporném řízení jsou stanovena v § 141 odst. 4 správního řádu, podle něhož správní orgán vychází ve sporném řízení z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Správní orgán může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků. Výše uvedená shodná tvrzení účastníků bere krajský úřad za svá skutková zjištění.

Krajský úřad má za nesporné, že došlo k řádnému uzavření dohody o vytvoření společného školského obvodu mezi navrhovatelem, odpůrcem a čtyřmi dalšími obcemi. Dohoda je ve smyslu ustanovení § 160 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 178 odst. 2 písm. c) školského zákona, smlouvou veřejnoprávní, jak bylo uvedeno výše.

Dále je mezi stranami sporu nesporný fakt, že došlo ke vzniku společného školského obvodu a že došlo k vydání obecně závazné vyhlášky navrhovatelem, kterou se stanoví část společného školského obvodu základní školy s účinností od 1. 1. 2014.

Nesporné je také to, že navrhovatel vystavil odpůrci fakturu č. 12-200-00020 dne 21. 2. 2018 se splatností 7. 3. 2018, která byla odpůrci doručena.

Nárok na příspěvek na výdaje školských zařízení plyne z ustanovení § 180 odst. 1 věty za středníkem školského zákona. Toto ustanovení říká, že v případě, že školský obvod přesahuje území jedné obce, zabezpečují výdaje školských zařízení sloužících této základní škole v tomto školském obvodu dotčené obce poměrně podle počtu žáků s místem trvalého pobytu v jednotlivých obcích s výjimkou výdajů hrazených z finančních prostředků státního rozpočtu podle § 161 odst. 3 a 4, § 161a odst. 2, § 161b odst. 2, § 161c odst. 6 a z jiných zdrojů, nedojde-li mezi obcemi k jiné dohodě.

Nárok na hrazení výdajů školských zařízení plyne přímo ze školského zákona, neujednají-li si obce mezi sebou něco jiného. Tato dohoda může být součástí dohody obcí o vytvoření společného školského obvodu, může se ale také jednat o samostatnou dohodu. Pokud si obce mezi sebou neujednají výši a způsob hrazení výdajů, použije se zákonné ustanovení.

Povinnost hradit náklady školských zařízení vzniká tedy na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy o vytvoření společného školského obvodu, následně vydaných obecně závazných vyhlášek a faktického počtu žáků s trvalým pobytem v obci, kteří navštěvují danou školu.

„Z textu zákona „poměrně podle počtu žáků“ vyplývá, že rozhodující je skladba skutečných žáků dané základní školy, nikoliv počet potenciálních „žáků.“ (§ 180 [Další činnost obce a svazku obcí]. In KATZOVÁ, Pavla. Školský zákon. Komentář. Praha, Wolters Kluwer (ČR), 2009, s. 772. ISBN: 978-80-7357-412-3). Komentář tím vysvětluje, že je důležité počítat s počtem žáků příslušné školy ve společném školském obvodu, a ne z počtu školou povinných nezletilých občanů dané obce, kteří by mohli školu navštěvovat.

Tedy při výpočtu příspěvku je třeba (nebyla-li v tomto ohledu uzavřena veřejnoprávní smlouva) vycházet vždy z celkového počtu žáků školy z dané obce tvořící společný školský obvod vůči celkovému počtu žáků školy ze všech obcí tvořících společný školský obvod. Při výpočtu tedy nejde o počet žáků reálně využívajících dané školské zařízení, ale o počet žáků, jež jej mohou využívat.

Školským zařízením je podle ustanovení § 7 odst. 4 školského zákona takové zařízení, které poskytuje služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťuje ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Komentářová literatura (§ 7 [Vzdělávací soustava, školy a školská zařízení]. In KATZOVÁ, Pavla. Školský zákon. Komentář. Praha, Wolters Kluwer (ČR), 2009, s. 772. ISBN: 978-80-7357-412-3) definuje školské zařízení jako činnost spočívající v poskytování služeb a vzdělávání nebo ústavní a ochranné výchovy nebo preventivně výchovné péče. Školní družina je školským zařízením pro zájmové vzdělávání, školní jídelna je zařízením školního stravování dle § 7 odst. 5.

Podmínkou výkonu činnosti školského zařízení je podle § 7 odst. 6 školského zákona zápis do školského rejstříku.

Odpůrce ve svém odůvodnění odporu proti elektronickému platebnímu rozkazu ze dne 5. 12. 2018 uvádí, že mu nevznikla zákonná povinnost přispívat na náhradu výdajů školského zařízení sloužícího Základní škole a mateřské škole Mysločovice, příspěvkové organizace. Toto odůvodňuje výkladem ustanovení § 180 odst. 1 školského zákona, ke kterému uvádí, že podle věty za středníkem je dána povinnost obce zajišťovat výdaje pouze školských zařízení, nikoliv tedy už škol, sloužících základní škole ve společném školském obvodu poměrně podle počtu žáků s místem trvalého pobytu v jednotlivých obcích. Tedy že vzniká povinnost zajišťovat výdaje školských zařízení sloužících základní škole ve společném školském obvodu, a nikoliv už povinnost zajišťovat výdaje také právnické osoby vykonávající výkon školy. Odpůrce upozorňuje na § 8 odst. 1 školského zákona, který upravuje právní postavení škol a školských zařízení. Podle tohoto ustanovení se zřizují školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace.

Odpůrce z ustanovení § 180 odst. 1 a § 8 odst. 1 školského zákona dovozuje, že obce mají povinnost přispívat na výdaje pouze samostatným právnickým osobám s vlastní právní osobností, které vykonávají činnost pouze školského zařízení a ne školám, které mimo činnost školy vykonávají navíc i činnosti školských zařízení.

Z výše uvedeného má tedy odpůrce za to, že mu nevznikla povinnost přispívat na výdaje školských zařízení školní jídelny a školní družiny, které vykonává Základní škola a mateřská škola Mysločovice.

K tomu krajský úřad uvádí, že ze samotného ustanovení § 8 odst. 1 školského zákona plyne, že obec zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace podle zvláštního právního předpisu – zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Spojka „a“ indikuje, že školský zákon předpokládá, že mohou vznikat školy, školská zařízení nebo „školy a školská zařízení“, neboli školy, které vykonávají činnosti i školských zařízení.

To, že školy samy mohou vykonávat i činnosti školských zařízení podporuje i názor komentářové literatury k § 119 školského zákona, která (byť se zaměřuje na užší oblast – školní stravování) uvádí, že „Školní stravování nemusí nutně zabezpečovat jenom zařízení školního stravování, ale i někdo jiný, dít se tak může pouze ve výjimečných případech, kdy tyto služby není možné zajistit v zařízeních školního stravování.“ (RIGEL, Filipi. § 119 [Zařízení školního stravování]. In: RIGEL, Filip, BAHÝLOVÁ, Lenka, MORAVEC, Ondřej, PUŠKINOVÁ, Monika, KUDROVÁ, Veronika. Školský zákon. 1. vydání. Praha. C. H. Beck, 2014, s. 575. ISBN 978-80-7400-550-3.). Z toho a contrario plyne, že školní stravování nemusí nutně zařizovat jen zvláštní právnická osoba školského zařízení, ale i jiná osoba, tedy i škola sama.

Rovněž přímo školský zákon v § 122 odst. 4 větě první uvádí, že školní stravování se zajišťuje přednostně v zařízeních školního stravování (ve školském zařízení). Je uvedeno slovo „přednostně“, tedy že taková varianta je zákonem předkládána jako nejvhodnější, ale nikoliv jediná možná. Ve druhé větě ustanovení se uvádí: „Právnické osoby, které vykonávají činnost škol nebo školských zařízení, mohou zajišťovat školní stravování i u jiné osoby poskytující stravovací služby...“ I z tohoto textu lze dovodit, že zákon předpokládá, aby školní stravování zajišťovala přímo škola, tedy že škola vykonává činnost školského zařízení.

Argumentace odpůrce je založena na nesprávném právním výkladu ustanovení § 8 a 180 školského zákona především v otázce nutnosti školského zařízení být samostatnou právnickou osobou s vlastní právní osobností. Ustanovení § 180 odst. 1 nestanovuje jako podmínku přispívání na výdaje školských zařízení to, aby se jednalo o samostatnou právnickou osobu. Komentářová literatura uvádí, že v případě společného školského obvodu hradí obce „výdaje právnické osoby vykonávající činnost této základní školy a školských zařízení jí sloužících (resp. více právnických osob, pokud činnost těchto školských zařízení vykonává jiná právnická osoba než činnost základní školy) související s činností dané základní školy a školských zařízení, které nejsou hrazeny z finančních prostředků státního rozpočtu...“ (§ 180 [Další činnost obce a svazku obcí]. In KATZOVÁ, Pavla. Školský zákon. Komentář. Praha, Wolters Kluwer (ČR), 2009, s. 772. ISBN: 978-80-7357-412-3). Z toho lze dovozovat, že povinnost přispívat vzniká obcím i v případě, kdy činnost školského zařízení vykonává škola sama.

Ohledně nákladů školní družiny lze použít právního argumentu per analogiam, neboli argument podobnosti. Jestliže platí tvrzení, že školy mohou vykonávat činnost školského zařízení školní jídelny, mohou také školy vykonávat i činnosti jiných školských zařízení. Pro tento spor je podstatným ještě výkon činnosti školní družiny. Zmíněným argumentem lze dovodit, že jestliže může škola vykonávat činnost školského zařízení školní jídelny, může vykonávat i činnost školského zařízení školní družiny.

Rozhodujícím kritériem pro povinnost přispívat na výdaje školských zařízení není tedy právní osobnost školského zařízení, ale to, že výdaje vznikly právě z činnosti školského zařízení (nikoliv tedy z činnosti školy). Výklad, který používá odpůrce, jde proti smyslu školského zákona a vylučoval by přispívání subjektům, které vykonávají v souladu se školským zákonem i činnosti školského zařízení. Takové subjekty jsou přitom ve školské soustavě ČR nejen běžné, ale vesměs převažující.

Dále odpůrce tvrdí, že výdaje školských zařízení nebyly vyúčtovány poměrně podle počtu žáků s místem trvalého pobytu v jednotlivých obcích, nýbrž byly vyúčtovány poměrně podle počtu žáků navštěvujících školská zařízení.

Z vyjádření navrhovatele ze dne 28. 8. 2019 plyne, že zvolený způsob výpočtu poměrných částek byl dohodnutý na schůzkách zástupců obcí budoucího společného školského obvodu

už v roce 2013 z toho důvodu, aby byly částky pro jednotlivé obce co nejpřesnější a nebyly některé obce znevýhodněné. Dále navrhovatel předložil faktury od roku 2014, ze kterých plyne, že každý rok použily obce metodu výpočtu podle poměru žáků navštěvujících konkrétní školské zařízení.

Krajský úřad k tomu uvádí následující: Jak bylo uvedeno výše, je dohoda o vytvoření společného školského obvodu veřejnoprávní smlouvou a rovněž je dohoda podle § 180 odst. 1 školského zákona povahou veřejnoprávní. Vzhledem k veřejnoprávní povaze dohody o vytvoření společného školského obvodu, se na ni vztahuje požadavek ustanovení § 164 odst. 1 správního řádu, ve kterém je stanoveno, že veřejnoprávní smlouva musí být uzavřena písemně a projevy vůle všech stran musí být na téže listině. Totéž platí pro dodatky veřejnoprávní smlouvy, vedlejší ujednání u veřejnoprávní smlouvy a podobně.

Z předložených důkazů nevyplývá, že by mezi stranami byla kdy uzavřena veřejnoprávní smlouva, která by upravovala odlišný způsob výpočtu poměrných částek pro jednotlivé obce ve společném školském obvodu. Ústní dohoda mezi zástupci obcí nemůže být pro nedostatek formy považována za platně uzavřenou veřejnoprávní smlouvu. Pro výpočet poměrných částek se použije zákonné pravidlo plynoucí z § 180 odst. 1 školského zákona, tedy poměrná částka se vypočítá podle poměru žáků s místem trvalého pobytu v jednotlivých obcích.

K námitce odpůrce sdělené v jeho vyjádření k podkladům k rozhodnutí ve věci ohledně toho, že výdaje školských zařízení nebyly v rozporu s ustanovením § 180 odst. 1 věta před středníkem pravděpodobně poníženy o dosažené výnosy, uvádí krajský úřad následující: Podle ustanovení § 180 odst. 1 školského zákona zajišťuje obec nebo svazek obcí výdaje právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, s výjimkou výdajů hrazených z finančních prostředků státního rozpočtu podle § 161 odst. 3 a 4, § 161a odst. 2, § 161b odst. 2, § 161c odst. 6 a z jiných zdrojů. Podle komentářové literatury (§ 180 [Další činnost obce a svazku obcí]. In KATZOVÁ, Pavla. Školský zákon. Komentář. Praha, Wolters Kluwer (ČR), 2009, s. 772. ISBN: 978-80-7357-412-3) jsou jinými zdroji „zejména finanční prostředky státního rozpočtu poskytované na pokusná ověřování a rozvojové programy podle § 163 odst. 1 písm. a) školského zákona, finanční prostředky z dotace ze státního rozpočtu k částečné úhradě výdajů na provoz podle § 163 odst. 2 školského zákona ve výši stanovené zákonem o státním rozpočtu, finanční prostředky z úplat za vzdělávání a školské služby podle § 123 školského zákona nebo příjmy z doplňkové činnosti dané právnické osoby.“

Školské služby podle § 123 školského zákona lze poskytovat za úplatu. Podle § 7 odst. 4 školského zákona jsou školské služby takové služby a vzdělávání, které poskytují školská zařízení, která doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči.

Z předložených materiálů plyne, že výdaje **školní jídelny**, které navrhovatel požaduje uhradit po obcích ve společném školském obvodu, jsou celkem 371.766 Kč. Výpočtem navrhovatele, který počítal s poměrem 50 žáků s trvalým pobytem v obci Lehotice využívajících služby školní jídelny k 309 – celkovému počtu žáků využívajících školní jídelnu, došel navrhovatel k částce 60.156,31 Kč. Tato částka tvořila jednu ze dvou částí příspěvku na školu ve společném obvodě.

Správným poměrem dle zákona, tedy 52 žáků přihlášených k trvalému pobytu v obci Lehotice k celkovému počtu žáků navštěvujících školu – 325, by navrhovatel dospěl k částce 59.482,56 Kč.

U výdajů za školní jídelnu z předložených materiálů vyplývá, že si navrhovatel v souladu se zákonem oproti celkovým výdajům započítal i příjmy školského zařízení, neboť doložené výdaje činí 1.706.490 Kč a rozpočítávaná částka jen 371.766 Kč. Tedy obcím nebyly fakturovány výdaje ve výši, jež byla pokryta z jiných zdrojů - úhradami vybranými od žáků a zaměstnanců školy (stravenky + příspěvek zaměstnavatele), ale pouze výdaje o tyto příjmy očištěné. Rozpočítávaná částka tedy odpovídá požadavkům zákona, nebyl však použit správný poměr pro výpočet příspěvku pro jednotlivé obce.

U požadovaného příspěvku za výdaje **školní družiny** na druhou stranu neplyne, že by navrhovatel započítal příjmy školského zařízení, ale naopak rozpočítával celkovou sumu výdajů, aniž by tuto částku jakkoli понížil. Z předložených materiálů vyplývá, že celkové náklady školní družiny činily 142.890 Kč, rozpočítávaná částka mezi ostatní obce ve společném obvodu byla rovněž 142.890 Kč. Tato částka byla navíc rozpočítávána nesprávným poměrem 17 žáků s trvalým pobytem v obci Lehotice navštěvujících zařízení k celkovému počtu žáků využívajících školní družinu – 90.

Od výdajů školní družiny měl navrhovatel odečíst příjmy, podle ustanovení § 180 odst. 1 školského zákona. Především příjem úplaty žáků za účast ve školní družině, která podle doloženého dokumentu v roce 2017 činila 81.170 Kč. Navrhovatel tak měl rozpočítávat mezi jednotlivé obce částku 61.720 Kč (142.890 – 81.170).

Použitím správného poměru (poměr pro výpočet příspěvků jednotlivých obcí je pro všechna školská zařízení v dané škole stejný) 52/325 by navrhovatel dospěl k částce 9.875,20 Kč.

V součtu částky 59.482,56 a 9.875,20 činí 69.357,76 Kč. Částka 69.357,76 Kč s příslušenstvím je tedy částkou, jež měla být navrhovatelem v podání požadována po odpůrci coby příspěvek na výdaje školských zařízení sloužících základní škole v tomto školském obvodu za daný rok.

Příslušenstvím pohledávky je zákonný úrok z prodlení ve smyslu nařízení vlády č. 351/2013 Sb. ve výši 8,5 % ročně z částky 69.357,76 Kč až do zaplacení. Procentuální výše úroku plyne z ustanovení § 2 zmíněného nařízení, podle kterého „[v]ýše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.“ První den prodlení byl 8. 3. 2018. K 1. 1. 2018 činila výše repo sazby České národní banky 0,5 %. Zvýšením o 8 procentních bodů se dospěje k výši ročního úroku z prodlení 8,5 %.

Pro úplnost krajský úřad uvádí, že vyjádření a sdělení politických představitelů Zlínského kraje nemají vliv na postup krajského úřadu ve správních řízeních a z toho důvodu k záznamu jednání starostů obcí školského obvodu s představiteli ZK ze dne 7. 5. 2019 a k záznamu jednání zastupitelstva obce Lehotice dne 14. 5. 2019 při rozhodování tohoto sporu nepřihlížel.

Krajský úřad podotýká, že s ohledem na širší okolnosti tohoto sporu, jmenovitě zajištění chodu školy ve společném školském obvodu, je nutné dbát zvláštní obezřetnosti při vytváření smluvních vztahů mezi jednotlivými obcemi, především úpravě veřejnoprávních smluv ve smyslu správního řádu. Pečlivě zpracovaná smlouva, která vyhovuje všem jejím stranám, může v budoucnosti předejít dalším sporům.

Rozhodnutí krajského úřadu tedy plyne z těchto skutečností: Mezi stranami vznikla dohoda o vytvoření společného školského obvodu a na základě této dohody a zákonné povinnosti podle § 180 odst. 1 vystavil navrhovatel odpůrci fakturu. Odpůrce argumentoval, že zákonná povinnost nevznikla z důvodu, že školské zařízení není samostatnou právní osobou. S ohledem na neexistenci veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi tvořícími školský obvod o výši příspěvku na výdaje školských zařízení sloužících základní škole v tomto školském obvodu

je nutno vyjít ze zákonem daných pravidel pro tento výpočet. Navrhovatel použil nesprávný postup pro výpočet poměrného příspěvku odpůrce, čímž dospěl k vyšší částce, než na jakou měl ze zákona nárok. Z toho důvodu krajský úřad návrhu z části vyhověl a ve zbývající části zamítl.

IV. Odůvodnění rozhodnutí o nákladech řízení

Podle § 141 odst. 11 správního řádu přizná správní orgán ve sporném řízení účastníkovi, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, může správní orgán náhradu nákladů poměrně rozdělit, případně rozhodnout, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. I když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu správní orgán přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze správního orgánu. Toto ustanovení je svou povahou speciální k ustanovení § 79 odst. 3 správního řádu, podle něhož obecně platí, že účastníci řízení si své náklady (nevyplývá-li z právních předpisů něco jiného) nesou sami. Podle § 79 odst. 1 správního řádu jsou náklady řízení zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, včetně správního poplatku, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, tlumočné a odměna za zastupování.

Navrhovatel uplatnil v řízení požadavek na úhradu nákladů právního zastoupení, a to dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., kterou vyčíslil takto: 1. převzetí a příprava zastoupení 1.000 Kč, 2. předžalobní výzva 1.000 Kč, 3. písemné podání (vyjádření ze dne 28. 8. 2019) 1.000 Kč, 4. písemné podání (vyjádření ze dne 15. 11. 2019) 1.000 Kč, 5. 4 x paušální náhrada nákladů k uvedeným úkonům právní služby v celkové výši 1.200 Kč, 6. 21% DPH 1.092 Kč a 7. soudem nevrácená část zaplaceného soudního poplatku 1.000 Kč, celkem tedy 7.292 Kč.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že navrhovatel měl ve věci částečný úspěch, a to jak ve vztahu k jistině (tj. uplatněné pohledávce), tak ve vztahu k příslušenství (tj. úroku z prodlení). Jak vyplývá z nálezu Ústavního soudu I. ÚS 2717/08 ze dne 30. 8. 2010, který se sice týká úhrady nákladů řízení v civilním řízení soudním, ale protože řeší otázku přiznání úhrady nákladů soudního řízení, není důvod k němu v daném případě nepřihlídnout, je třeba posoudit úspěch účastníků řízení nejen ve vztahu k jistině, ale taktéž ve spojení s vyšší úroků z prodlení.

Co se týká jistiny, požadoval navrhovatel po odpůrci uhradit částku 87.146,64 Kč, přičemž krajský úřad shledal tento nárok oprávněným pouze ve výši 69.357,76 Kč, což činí 79,6% z původní částky. Pokud jde o příslušenství (úrok z prodlení) požadoval je navrhovatel uhradit za období od 8. 3. 2018 do zaplacení, k čemu dosud nedošlo. Pro posouzení míry úspěchu účastníků řízení vychází krajský úřad z toho, že k datu vydání tohoto rozhodnutí, tj. k 16. 12. 2019, by výše úroku z částky 69.357,76 Kč činila 10.482,52 Kč. Za předpokladu, že by byl navrhovatel se svým nárokem plně úspěšný, činila by výše úroků ke stejnému datu (počítáno z částky 87.146,64 Kč) 13.171,08 Kč. Úspěšnost navrhovatele u příslušenství je tak procentuálně shodná jako u jistiny. Protože správní řád nestanoví bližší podmínky poměrného rozdělení nákladů řízení, vycházel krajský úřad analogicky z právní úpravy obsažené v § 142 občanského soudního řádu (zákona č. 99/1963 Sb.). Navrhovatel byl úspěšný ze 79,6 %, míra jeho neúspěchu činila 20,4 %. Při zohlednění neúspěchu tak navrhovateli příslušní právo na náhradu nákladů v rozsahu 59,2 % (79,6 % úspěch - 20,4 % neúspěch).

Navrhovatel uplatnil v řízení nárok na úhradu nákladů řízení v celkové výši 7.292 Kč. Z hlediska jednotlivých dílčích částek není nárok na náhradu uhrazené a soudem nevrácené

části soudního poplatku v částce 1.000 Kč důvodný, neboť nelze posuzovat jako účelně vynaložený náklad ve správním řízení náklad vzniklý v souvislosti s civilním řízením, když podle platné právní úpravy není orgánem příslušným k řešení sporů z veřejnoprávních smluv soud, ale je jím věcně a místně příslušný správní orgán, v daném případě krajský úřad (viz § 169 odst. 1 správního řádu). Pokud navrhovatel učinil prvotní podání u nesprávného orgánu, nemůže být toto jeho pochybení přičítáno k tíži odpůrce. Co se týká zbývajících částí nároku na náhradu nákladů řízení ve výši 6.292 Kč, tj. 4 x úkony právní služby po 1.000 Kč/1 úkon a 4 x režijní paušál k těmto úkonům po 300 Kč/1 paušál, to vše navýšené o DPH ve výši 21 % (1.092 Kč), kdy osvědčení o DPH je součástí spisového materiálu, rozhodl krajský úřad s ohledem na to, že navrhovatel měl ve věci úspěch toliko částečný, přičemž neúspěch nebyl rozhodně nepatrný, že se mu úhrada nákladů řízení přiznává v poměrné výši. Protože s přihlédnutím k výše uvedenému dospěl krajský úřad k závěru, že navrhovateli přísluší právo na úhradu nákladů řízení v rozsahu 59,2 %, přiznal mu výše náhrady nákladů v částce 3.724,86 Kč.

Poučení o odvolání:

Proti výrokům č. I. a II. tohoto rozhodnutí se podle § 169 odst. 2 správního řádu, nelze odvolat. Proti výroku č. III. mohou účastníci řízení podat podle § 83 odst. 1 ve spojení s § 79 odst. 2 správního řádu odvolání do 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí; odvolání se podává Ministerstvu vnitra ČR prostřednictvím Krajského úřadu Zlínského kraje, který rozhodnutí vydal. Podání odvolání má podle § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek.

Mgr. Blanka Durdáková v. r.
právníčka
oddělení státního občanství a přestupků
odbor právní a Krajský živnostenský úřad

otisk úředního razítka

Vyhotovuje se:

1 x obec Lehotice – do datové schránky

1 x obec Mysločovice – do datové schránky Mgr. Miloslava Jančíka